

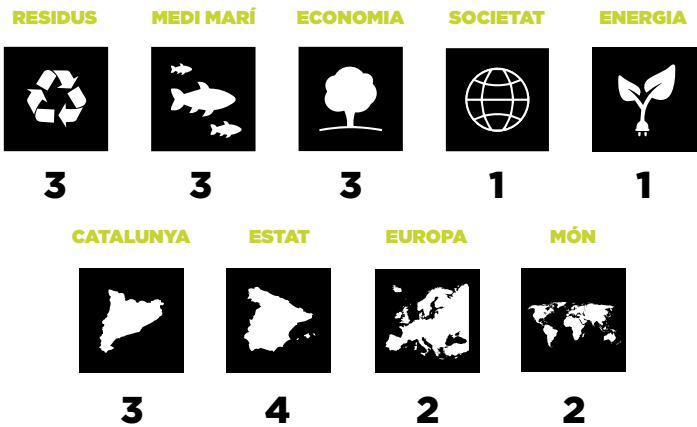

**MEMÒRIA
ANUAL**

2019

RESUM

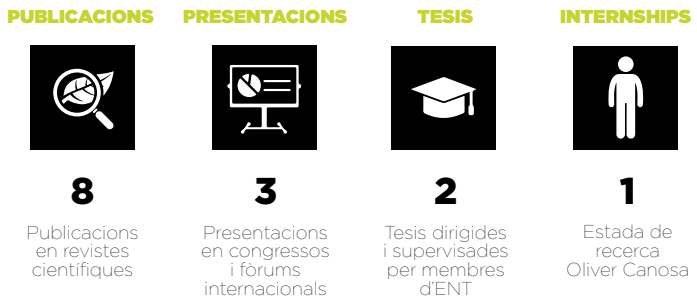
PROJECTES

XARXA

RECERCA

REVISTA ECOLOGÍA POLÍTICA

OBJECTIUS

Som un equip multidisciplinar de professionals agrupats amb la voluntat de treballar per aconseguir una societat més justa i respectuosa amb el medi ambient.

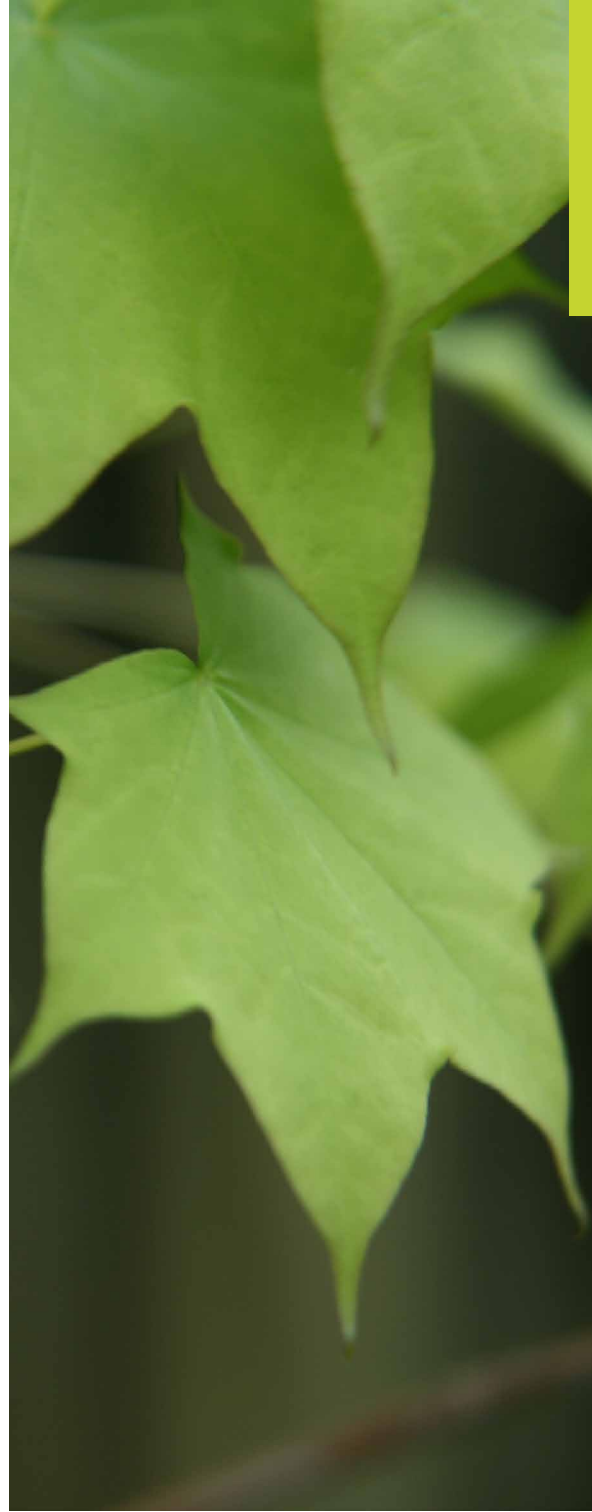
Les nostres activitats se centren en la realització d'investigacions i projectes innovadors en els àmbits del medi ambient, l'economia social, el desenvolupament sostenible i la cooperació internacional, així com la sensibilització i formació en l'àmbit de la gestió ambiental. Totes les nostres activitats estan orientades per la nostra visió i missió:

VISIÓ

Una societat ecològicament sostenible i socialment justa.

MISSIÓ

Contribuir a la transformació social a través de l'execució de projectes innovadors i/o socialment rellevants en l'àmbit del desenvolupament sostenible, i la comunicació dels seus resultats.

ÀREES DE TREBALL

RESIDUS

La generació de residus s'ha convertit en un problema principal en les nostres societats. Volem aportar idees que permetin anar a l'arrel del problema, focalitzant els aspectes preventius de la gestió dels residus i millorant substancialment els resultats de recollida selectiva.

ECONOMIA I MEDI AMBIENT

La desatenció del sistema econòmic a les qüestions ambientals ha suposat nombroses afectacions ecològiques. Apliquem l'anàlisi econòmica en àmbits diversos (aigua, energia, residus, canvi climàtic, territori o biodiversitat) i dissenyem l'aplicació d'instruments de política econòmica ambiental en aquestes àrees.

MEDI MARÍ

Un gran repte de la nostra societat és aconseguir un medi marí en bon estat ecològic. La nostra activitat se centra principalment en l'àmbit de la pesca i l'aqüicultura, on hem realitzat diversos projectes i recerques a totes les escales, des de local a la global.

ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

L'energia constitueix la base del nostre funcionament. L'actual model energètic presenta nombrosos impactes ambientals i socials negatius. Treballem per assolir un nou model energètic basat en l'ús racional de l'energia i en les energies renovables.

ECOLOGIA POLÍTICA

Des de l'ecologia política i la justícia ambiental impulsem projectes a través dels quals tractem que la resolució de les problemàtiques ambientals serveixi per aconseguir, al mateix temps, una economia i unes polítiques socialment més justes.

EQUIP, ESTRUCTURA I GOVERN

L'organització i estructura de la Fundació ENT consta del Patronat, l'Equip de gestió i treball, i col·laboracions sota la figura de Fellowships.

El 2019 el Patronat està format per quatre membres, persones físiques, de les quals exerceixen com a President, **Juanjo Iraegui Navarro** i com a Secretari, **Ignasi Puig Ventosa**. El Patronat constitueix el màxim òrgan de govern institucional de la Fundació, i té la competència de definir, seguir i vetllar pel compliment dels objectius fundacionals. El Patronat estableix l'estratègia de la Fundació ENT a curt i mitjà termini, marc a partir del qual es desenvolupa tota l'activitat de la Fundació. L'esmentada estratègia es plasma en el nostre **Pla Estratègic 2017-2020**.

L'equip de treball de la Fundació ENT consta de **14 persones**. Durant el període d'octubre de 2019 a abril de 2020, la Fundació ENT compta amb la col·laboració de **Pablo Pellicer** gràcies al Programa de Garantia Juvenil del Servei d'Ocupació de Catalunya. La seva dedicació se centra en tasques de suport a la revista *Ecología Política* i l'Observatori de la fiscalitat dels residus.

Durant l'any 2019, la Fundació ENT va comptar amb la col·laboració de quatre "Fellows", que van realitzar activitats de recerca: **Dr. Gabriel Weber** (ESSCA, Bordeus), **Dr. Santiago Gorostiza** (Centre d'Histoire de Sciences Po, Paris), **Dra. Irmak Ertör** (Ataturk Institute, Istanbul) i **Dra. Marien González Hidalgo** (Swedish University of Agricultural Sciences, Estocolm).

La Fundació ENT participa en diferents projectes col·lectius de forma estable:

XARXES I ALIANCES

1/2

REVISTA ECOLOGÍA POLÍTICA CUADERNOS DE DEBATE INTERNACIONAL

De periodicitat semestral, és una revista d'àmbit internacional que reflexa el debat existent entorn els temes ecològics, posant especial émfasi en els conflictes ambientals. Referent per activistes i acadèmics de l'àmbit del medi ambient a l'Estat espanyol i Llatinoamèrica des de la seva fundació el 1991; des de 2013 l'editem la Fundació ENT i Icaria editorial.

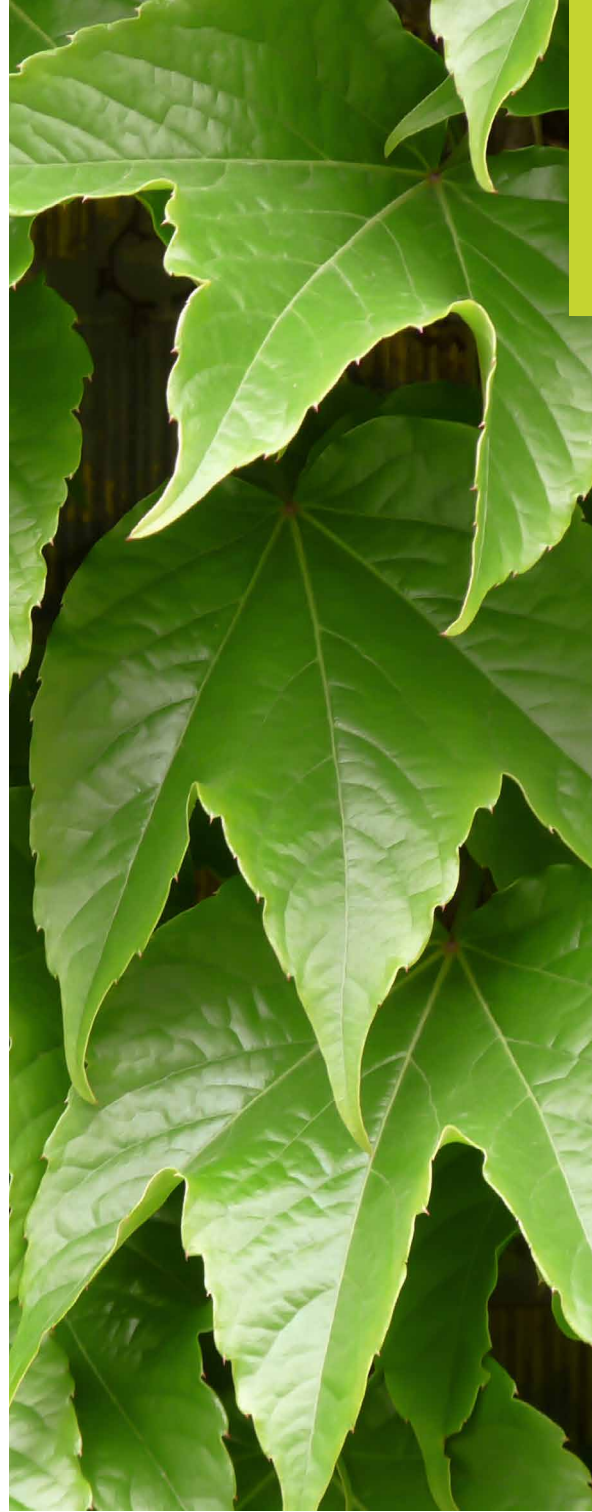
MEDREACT

Iniciativa conjunta a través de la qual portem a terme projectes marins a la Mediterrània. A MedReAct participen entitats i membres de Grècia, França, Itàlia i Espanya. La seva missió és catalitzar accions per a la recuperació dels ecosistemes marins garantint-ne un ús just i responsable a llarg termini.

SEAS AT RISK

Àmplia coalició d'ONG ambientals que promou polítiques ambicioses per a la protecció marina a nivell europeu i internacional. L'àmbit de treball d'aquesta coalició abasta camps tan diversos com les àrees marines protegides, governança marítima, pesca i aquicultura, transport marítim i crisi climàtica, deixalles marines o, entre d'altres, l'impacte de la mineria d'aigües profundes.

XARXES I ALIANCES

2/2

XARXA PER A LA CONSERVACIÓ DE LA NATURA

Som membres d'aquesta organització sense ànim de lucre constituïda per entitats, institucions i persones que volen impulsar el desenvolupament de la custòdia del territori i la conservació a Catalunya. La XCN creu en la necessitat i en l'oportunitat de capacitar la societat civil perquè pugui tenir un paper actiu i directe en la conservació del territori.

ACR+

Xarxa internacional de ciutats i regions que comparteixen l'objectiu de promoure una gestió sostenible dels recursos i accelerar la transició cap a una economia circular en els seus territoris i més enllà. L'economia circular exigeix la cooperació entre tots els actors i ACR+ està oberta a altres actors clau en el camp de la gestió dels recursos, com ONGs, institucions acadèmiques, consultories o organitzacions privades.

CONTAMINACIÓ BARCELONA

Es tracta d'una iniciativa pionera d'informació independent a la ciutat de Barcelona que compta amb el suport de la Fundació ENT. La iniciativa té la voluntat de facilitar informació de qualitat i actualitzada de la situació de la contaminació a la ciutat.

PROJECTES 2019

1/6

La Fundació ENT ha dut a terme diversos projectes a diverses escales (local, regional, estatal i europea) i per a una gran varietat de clients (administració pública, ONG, sindicats, universitats, etc.) en els diferents àmbits de treball.

Duem a terme projectes principalment relacionats amb el desenvolupament i implementació de polítiques públiques, centrant-nos en l'àmbit de l'elaboració, l'anàlisi i la gestió de les mateixes, constituint així la concreció de la nostra missió i visió.

Aquí un resum dels més destacats del 2019:

TECHNOLOGICAL PROGRESS AND ENVIRONMENTAL LIMITS: LOOKING FOR SOLUTIONS FOR THE JEVONS PARADOX

Finançat per la Generalitat de Catalunya mitjançant un ajut Beatriu de Pinós al Dr. Jaume Freire González

L'objectiu principal de la investigació és obtenir una millor comprensió de la Paradoxa de Jevons i les seves solucions potencials. La investigació indaga en quines intervencions governamentals poden minimitzar la paradoxa de Jevons, així com l'exploració dels seus límits, a través del cas d'estudi de Catalunya.

PROJECTES 2019

2/6

ANÀLISI DE L'IMPACTE AMBIENTAL I SOCIOECONÒMIC DE L'AUTOCONSUM I LES COMUNITATS ENERGÈTIQUES RENOVABLES A ESPANYA

Encarregat per Aiguasol

L'objectiu de l'estudi era avaluar l'impacte d'un objectiu vinculant com l'energia comunitària (autoconsum i comunitats energètiques) per 2030 a Espanya en termes macroeconòmics i ambientals, a través de la variació de diversos indicadors.

AVALUACIÓ EXTERNA DE LA GLOBAL GHOST GEAR INITIATIVE

Coordinat per Baobab

Els arts de pesca perduts han esdevingut una problemàtica creixent per a la conservació dels ecosistemes marins i el seu aprofitament sostenible.

El projecte consistia en l'avaluació dels punts forts i aspectes millorables de l'aliança mundial "Global Ghost Gear Initiative", que és la iniciativa multisectorial més important del món per afrontar aquesta problemàtica.

PROJECTES 2019

3/6

ANÁLISIS DE LOS COSTES AMBIENTALES Y ECONÓMICOS DE LA GESTIÓN DE LOS RESIDUOS DE ENVASES LIGEROS Y DE LA DISTRIBUCIÓN DE LOS MISMOS EN ESPAÑA

Encarregat per Amigos de la Tierra

L'objectiu d'aquest projecte era realitzar una anàlisi dels costos econòmics i ambientals que implica de la gestió dels residus d'envasos lleugers a Espanya i de qui suporta aquests costos.

MEDITERRANEAN FISHERIES RESTRICTED AREAS

Coordinat per MedReAct

Aquest projecte vol promoure noves àrees al Mediterrani on la pesca estigui restringida a arts no destructives, així com reforçar les existents. Són àrees amb ecosistemes vulnerables i/o que siguin estratègiques per a la recuperació dels stocks pesquers. El projecte es realitza amb socis a França, Itàlia, Gran Bretanya i Brussel·les.

PROJECTES 2019

4/6

APPUI TECHNIQUE PORTANT SUR LE DÉVELOPPEMENT DE LA RESPONSABILITÉ ÉLARGIE DES PRODUCTEURS AU MAROC -PRODUITS PLASTIQUES-

**Encarregat pel Regional Activity Centre for
Sustainable Consumption and Production**

L'objectiu de l'encàrrec era oferir suport tècnic per a desenvolupar un procés d'implantació del principi de Responsabilitat Ampliada del Productor (RAP) al Marroc, centrat en els residus d'envasos i, en particular, en els envasos de plàstic.

L'ECONOMIA SOCIOAMBIENTAL I SOLIDÀRIA (ESS) COM A EINA DE CONSERVACIÓ I VALORACIÓ DELS SERVEIS AMBIENTALS DELS ECOSISTEMES

Encarregat per la Generalitat de Catalunya

S'analitzaren diverses activitats de l'ESS lligades a conservar i posar en valor els serveis ambientals que ofereixen els ecosistemes. Es feu èmfasi en casos en que es genera una sinèrgia entre conservació i protecció dels ecosistemes i manteniment de l'activitat econòmica.

PROJECTES 2019

5/6

DECISIVE - H2020: DECENTRALIZED MANAGEMENT SCHEME FOR INNOVATIVE VALORIZATION OF URBAN BIOWASTE

Finançat per la Comissió Europea

Proposa canviar el present metabolisme urbà per a la matèria orgànica, l'energia i els residus biològics cap a una economia més circular i avaluar l'impacte d'aquests canvis en tot el cicle de gestió de residus. Per tant, el desafiament serà passar d'una "caixa gris" urbana a una organització cooperativa de les xarxes intra i peri-urbanes que permeti la valorització local i descentralitzada dels residus orgànics.

CUENTA ATRÁS PARA 2020. LOS DESAFÍOS PARA UNA GESTIÓN PESQUERA SOSTENIBLE

Organitzat per la Fundació ENT, SEO Birdlife, Oceana, Ecologistes en Acció, WWF i Our Fish

El 3 d'octubre de 2019 vam organitzar a Madrid un seminari científico-tècnic d'alt nivell amb l'objectiu d'analitzar els avenços en els objectius de la Política Pesquera Comuna, especialment al voltant dels Totals Admissibles de Captura i les recomanacions científiques, la selectivitat de les pesqueres, així com els desafiaments per aconseguir poblacions de peixos saludables i ecosistemes marins resilents.

PROJECTES 2019

6/6

IMPACTE AMBIENTAL DE L'ACTIVITAT DE PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ (PxR) DE RESIDUS DE JOGUINES

Coordinat per Espai Ambiental

Estudi que s'emmarca dins del projecte "Joguines Vives. Estudi i prova pilot de PxR de joguines de fusta destinades al rebuig". Estima el benefici ambiental de la PxR de residus de joguines de fusta. Actualment a Barcelona existeix un xarxa de recollida de residus de joguines i les que no estan en perfecte estat, s'envien a l'abocador. El projecte pretén reparar aquestes joguines a l'Hospital de les joguines i posar-les a la venda.

ANÁLISIS SOCIO-ECONÓMICO DE LA CUSTODIA DEL TERRITORIO EN ESPAÑA

Finançat per la Fundación Biodiversidad (Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente)

El projecte realitza un diagnòstic socioeconòmic de la custòdia del territori (CdT), considerant una anàlisi institucional, l'anàlisi de l'impacte en el coneixement tradicional i sobre els beneficis econòmics. La pertinència d'aquest projecte resideix en la contribució al coneixement i posada en valor de la CdT com a model de gestió d'espais públics i privats.

REVISTA ECOLOGÍA POLÍTICA 1/2

La revista “Ecología Política. Cuadernos de debate internacional”, de periodicitat semestral, és una revista d'àmbit internacional que reflecteix el debat existent entorn dels temes ecològics, posant especial èmfasi en els conflictes ambientals. Referent per activistes i acadèmics de l'àmbit del medi ambient a Espanya i Llatinoamèrica des de la seva fundació el 1991, des de 2013 la coediten la Fundació ENT i Icaria editorial. Des de 2006 coordinem el secretariat tècnic de la revista.

El 2019 es van publicar els següents números:

#58 ¿AUGE O CRISIS DEL ECOLOGISMO? | Desembre 2019

Reflecteix la controvèrsia existent entre diverses cultures i sensibilitats ecologistes. Es plantegen qüestions sobre la teoria, però també sobre la pràctica, i analitza noves formes d'activisme ecològic amb la intenció de donar un enfocament ampli i global de la situació de l'ecologisme en aquest període històric de crisi climàtica i ambiental.

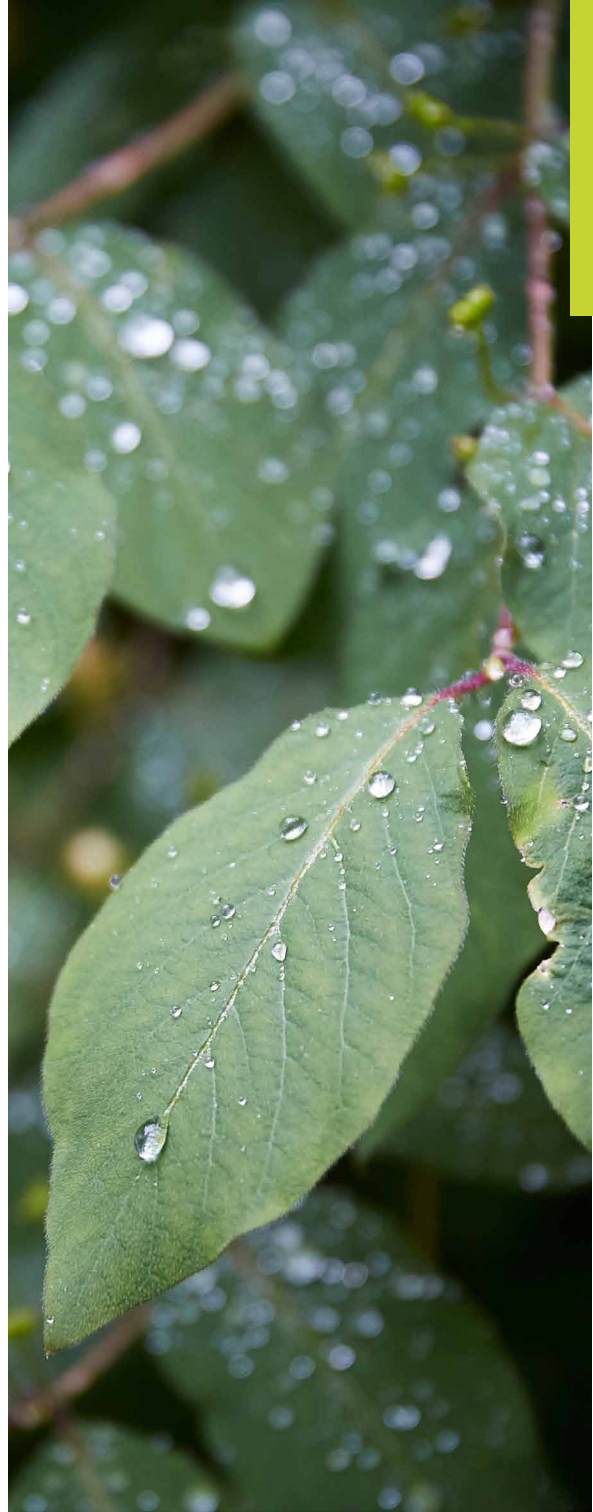
Es plantegen reptes conceptuals i polítics als quals s'enfronta l'ecologisme i les oportunitats derivades de les noves expressions d'ecologisme polític i social.

#57 ARTE | Juny 2019

Aquest número se centra en les relacions entre les arts i l'ecologia política. Inclou vint articles que abasten un ampli espectre d'aportacions, debats i perspectives sobre la funció de les arts en les crisis socioecològiques actuals; seves relacions amb l'activisme i amb els conflictes ambientals, i també el seu poder com a agent transformador.

www.ecologiapolitica.info

REVISTA ECOLOGÍA POLÍTICA 2/2

El 2019 també es van alliberar dos números, fins aleshores només disponibles per a subscriptores i subscriptors:

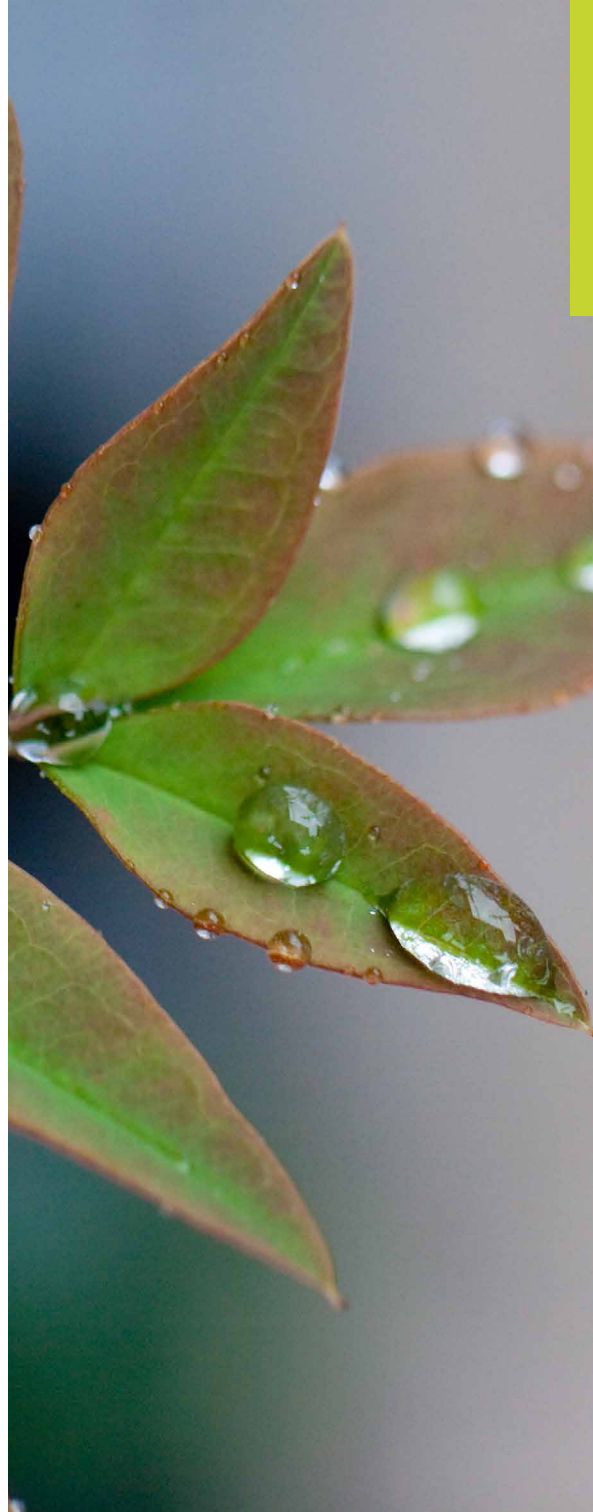
#56 CHINA | Desembre 2018

Aquest número tracta conflictes ambientals actuals, que es poden dividir en dos grans temàtiques: l'ecologia política de la Xina dins les seves fronteres i l'ecologia política de la Xina fora d'aquestes, particularment a Amèrica Llatina. Compta amb articles que presenten en profunditat conflictes ambientals en diferents regions de la República Popular de la Xina (així com Taiwan i Tibet), i articles sobre els impactes i mobilitzacions en relació al desenvolupament econòmic i extractivisme xinès a Perú, Colòmbia i Equador.

#55 INDIA | Juny 2018

Inclou debats sobre els impactes relacionats amb les polítiques extractivistes a la zona, les narratives dels conflictes ambientals i les alternatives al desenvolupament i al voltant de la gestió dels recursos naturals al sud d'Àsia. Aquest número contribueix a la difusió del Projecte EnvJustice de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB. Diversos articles es basen en l'Atles de Justícia Ambiental, un mapamundi de moviments de justícia ambiental que presenta més de 3.000 casos a tot el món, 275 d'ells a l'Índia.

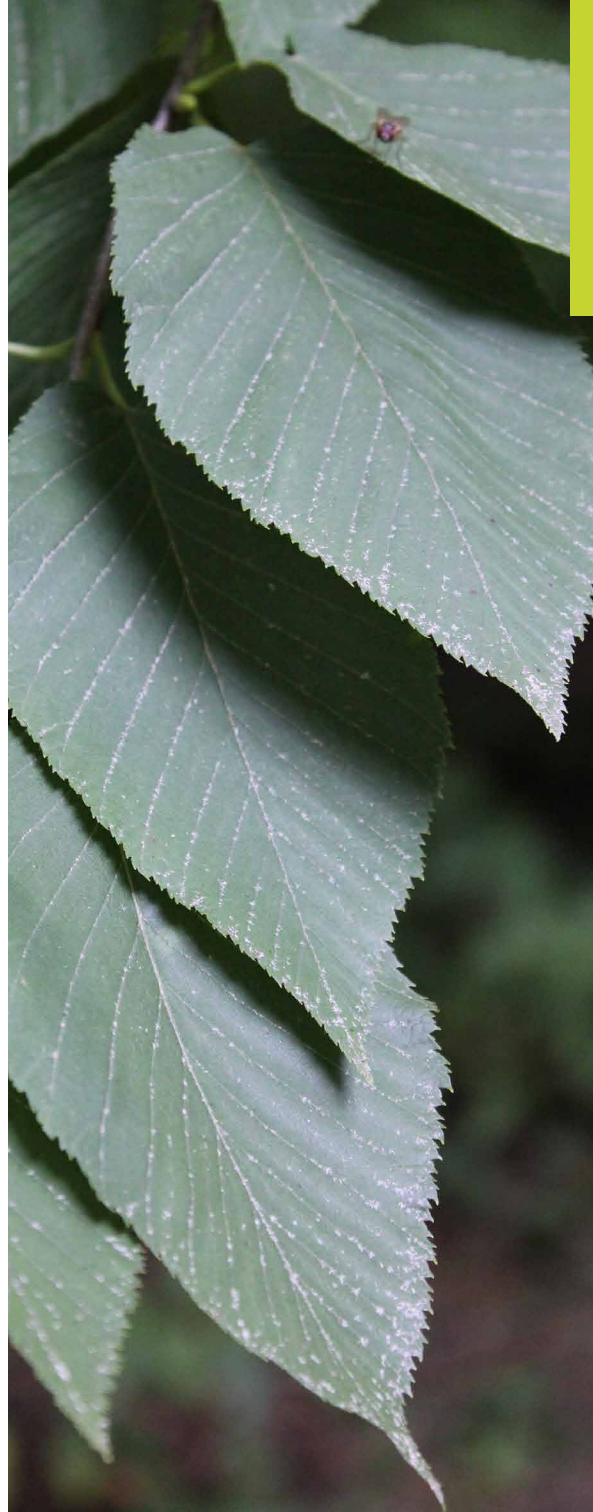
RECERCA

1/4

La recerca és part essencial de les activitats d'ENT i s'estructura a través del nostre **Pla de Recerca 2014-2020**. L'aposta cap a la innovació de molts dels nostres projectes, i la rellevància dels resultats, la demostrarem principalment mitjançant la participació en projectes de R+D+i, la difusió dels resultats en publicacions de prestigi i la participació en congressos. A més a més, internament portem a terme una avaluació del nivell d'innovació de cadascun dels projectes.

- Publiquem els resultats de les nostres investigacions i projectes en revistes tècniques i científiques d'àmbit nacional i internacional, llibres, informes i pàgines web.
- Organitzem i participem en conferències, congressos i tallers.
- Coordinem col·leccions de publicacions d'innovació ambiental.

En aquest sentit, el 2019 es va dur a terme una estada de recerca per part d'**Oliver Canosa Daroca**, estudiant del grau de Ciències Ambientals (UB). La seva tasca de recerca es va centrar en el projecte "Anàlisi input-output de l'energia a Catalunya". Es realitzà una anàlisi de les taules input-output 2014 elaborades per l'Idescat i els comptes satèl·lit de l'energia. Posteriorment es calcularen les intensitats energètiques, els coeficients d'arrossegament i els sectors clau en l'ús d'energia a Catalunya, per tal de mostrar el comportament de l'estructura econòmica catalana en relació a l'ús global d'energia. La supervisió de la seva estada de recerca anà a càrrec del Dr. Jaume Freire.

RECERCA

2/4

ARTICLES DE RECERCA

Rodrigues, L. C., Puig-Ventosa, I., López, M., Martínez, F. X., García Ruiz, A. & Guerrero Bertrán, T. (2020). The impact of improper materials in biowaste on the quality of compost. *Journal of Cleaner Production*, Vol. 251. 119601.

Torrente-Velásquez, J.M., Chifari, R., Ripa, M., Giampietro, M. (2020) Robust information for effective municipal solid waste policies: Identifying behaviour of waste generation across spatial levels of organization. *Waste Manag.* 103, 208-217.

Faraca, G., Martínez, V., Astrup, T. (2019) Environmental life cycle cost assessment: Recycling of hard plastic waste collected at Danish recycling centres. *Resources, Conservation & Recycling*, 143: 299-309.

Freire-González, J. and I. Puig-Ventosa (2019). Reformulating taxes for an energy transition. *Energy Economics* 78, 312-323.

Freire-González, J. (2019) Does Water Efficiency Reduce Water Consumption? The Economy-Wide Water Rebound Effect. *Water resources Management*, 33, 6: 2191-2202.

Freire-González, J. & Ho, M. S. (2019) Carbon taxes and the double dividend hypothesis in a recursive-dynamic CGE model for Spain. *Economic Systems Research*, 31:2, 267-284.

Freire-González, J. (2019) Energy taxation policies can counteract the rebound effect: Analysis within a general equilibrium framework. *Energy Efficiency*, November: 1-10.

Puig Ventosa, I., Campos Rodrigues, L., Chifari, R. "Taxes on Air Pollution in Spain", p. 315-336, in Villar Ezcurra, M., Cámara Barroso, C. (Eds.) (2019) *Environmental Tax Studies for the Ecological Transition*. Civitas - Thomson Reuters.

Torrente, J. M., Giampietro, M., Ripa, M., Chifari, R. (2019) Landfill reactions to society actions: The case of local and global air pollutants of Cerro Patacón in Panama. *Science of The Total Environment*, 135988.

RECERCA

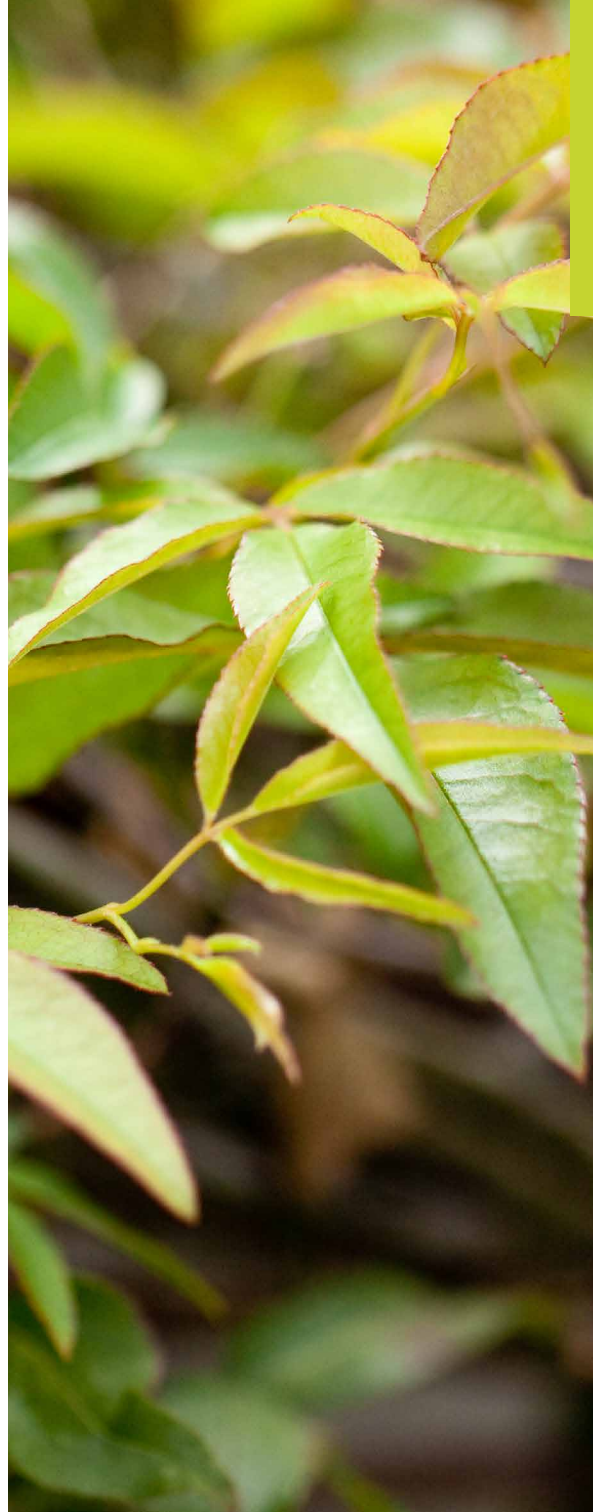
3/4

APORTACIONES EN JORNADES INTERNACIONALS

Puig, I. "EPR schemes: exploring different options through lessons learned from existing initiatives" | Workshop "Environmentally Sound Management of Plastic Wastes for the prevention of marine litter and plastic pollution" | Barcelona | 3-5 abril.

Puig, I. "Financing Waste Management and Economic Incentives" | Lebanon Waste Management Exhibition and Conference | Beirut (Líbano) | 9-11 abril.

Martínez, V. "Bio-waste and bio-waste treatment technologies" | World Congress International Waste Association Association (ISWA) | Bilbao | 7-9 octubre.

RECERCA

4/4

DIRECCIÓ DE TESIS DOCTORALS

Estudiant de doctorat: **Martín Bordon.**

Títol de la tesi: **"Three essays about the Direct Rebound Effect in Households"**. Departament d'Economia Aplicada, Universitat Autònoma de Barcelona.

Període: **2019-2022.**

Supervisors: **Jaume Freire-González (Fundació ENT)** i Emilio Padilla Rosa (UAB).

Estudiant de doctorat: **Jorge M. Torrente V.**

Títol de la tesi: **"Assessing the performance of Municipal Solid Waste Management System in the socio-economic context of a developing country"**. ICTA, Universitat Autònoma de Barcelona.

Període: **2017-2020.**

Supervisors: Mario Giampietro (UAB), **Rosaria Chifari (Fundació ENT)** i Maddalena Ripa (UAB).

ALTRES PUBLICACIONS

Calaf Forn, M., Llabrés Payeras, A., Puig Ventosa, I. (2019) Identificación de los usuarios en la recogida de residuos municipales en contextos de alta densidad. Equipamientos y Servicios Municipales, 188:50-54.

Puig, I., Rodrigo, J. (2019) "L'economia de la natura" a AA.VV. (2019) Natura: ús o abús? Institut d'Estudis Catalans.

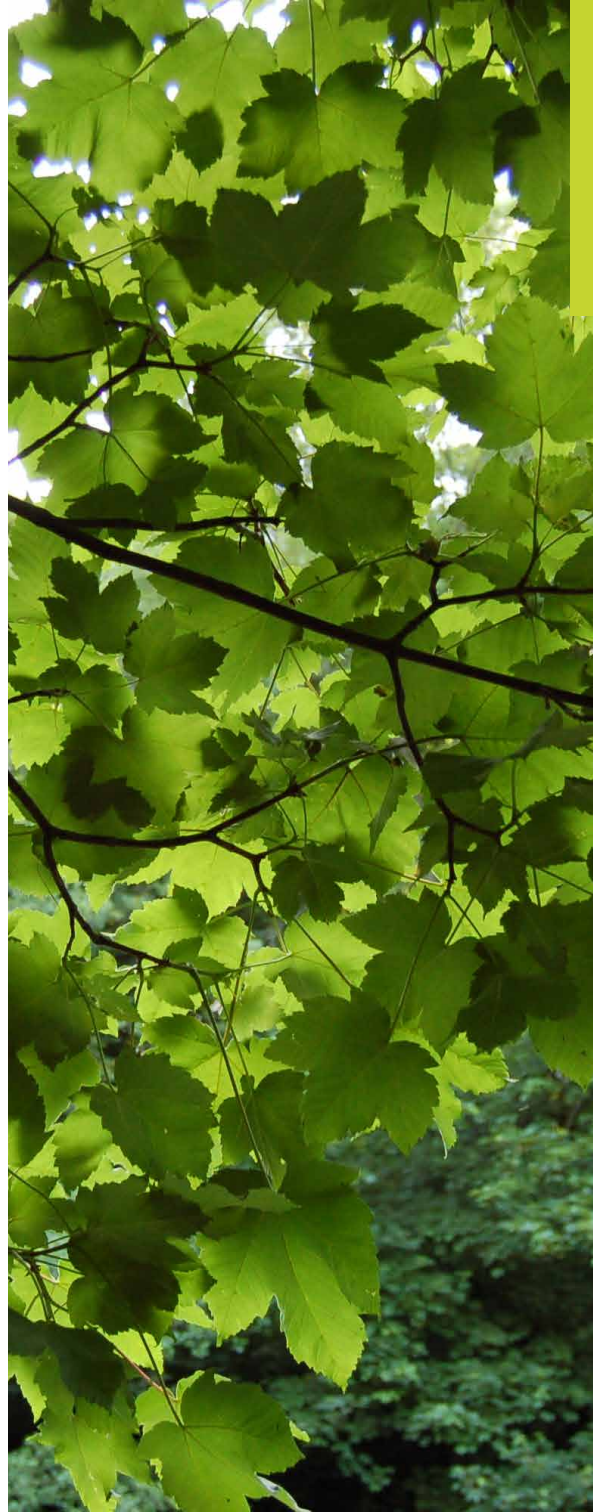
Puig Ventosa, I. (2019). Fiscalitat ambiental a Catalunya. Butlletí de Treball, Economia i Societat. Comissions Obreres. Núm. 5.

Puig Ventosa, I. (2019). The Concept of Generalised Extended Producer Responsibility (GEPR). EcoMENA, 17 September.

Sastre Sanz, S., Puig Ventosa, I., Llopart, J. (2019). 'Mind the gap': un modelo para el seguimiento de los objetivos europeos de reciclaje aplicado a las Comunidades Autónomas españolas. RETEMA, 216: 102-105.

Saleh, D., Salova, M., Bulbena, B., Loderus, T., Calaf, M., Puig, I. (2019) Identificació dels usuaris en la recollida de residus municipals en contextos amb alta densitat de població. ENT environment & management.

Sastre Sanz, S., Puig Ventosa, I. (2019). La dimensión fiscal del vehículo eléctrico en España. Economía Industrial. Ministerio de Industria, Comercio y Turismo, 411: 69-84.

OBSERVATORI DE LA FISCALITAT DELS RESIDUS

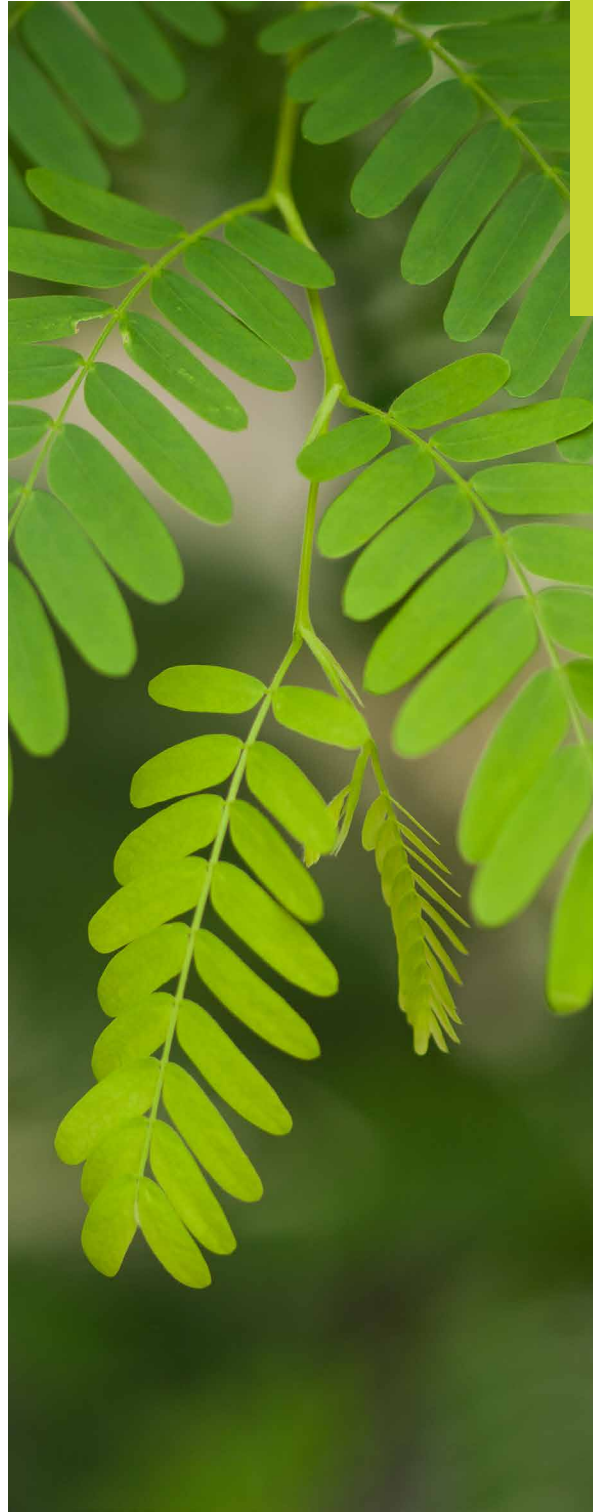
L'Observatori de la fiscalitat dels residus va néixer el 2018 amb la voluntat de realitzar un seguiment continuat dels instruments de fiscalitat dels residus dins de l'estat espanyol. El nostre objectiu és impulsar la utilització de les eines fiscals per finançar i incentivar una millor gestió dels residus.

Aquest projecte està impulsat per la Fundació ENT però està obert a la col·laboració de persones i entitats que comparteixin l'objectiu de cercar la millora de la qualitat del medi ambient.

Es tracta d'un portal web que compta amb continguts en matèria de taxes de residus, sistemes de pagament per generació i impostos autonòmics sobre l'abocament o la incineració. Aquests continguts s'aniran actualitzant amb la incorporació de nous estudis i instruments. A més, inclou informes sobre casos d'interès que puguin servir de referència a les administracions públiques que vulguin adoptar-los, així com un apartat amb nombroses publicacions tècniques i científiques sobre fiscalitat dels residus.

El portal està disponible en català i castellà. Part dels continguts estan també disponibles en anglès.

Aquest 2019 s'hi han introduït noves dades i informacions.

MEMÒRIA ANUAL

2019

Fundació ENT

C/ Josep Llanza 1-7, 2n 3a
08800 Vilanova i la Geltrú

info@ent.cat

www.ent.cat

@ENTmediambient

ENTmediambient

ENT Environment & Management

ENT environment & management

Disseny

Raimon Ràfols Florenciano